טיוטת צו

שם הצו המוצע

צו היבוא והיצוא (קבוצות יבוא), התש"ף - 2020

מטרת הצו המוצע והצורך בו:

להסדיר את שיוך התקנים הרשמיים לקבוצות יבוא בצו של שר הכלכלה והתעשייה בהתאם לסמכותו לפי פקודת היבוא והיצוא[נוסח חדש], התשל"ט–1979 וכן להודיע על כוונת השר להעביר תקנים מסוימים לקבוצות יבוא אחרות, כאשר ככלל מדובר בהעברה לקבוצות יבוא בעלות משטר בדיקות מקל יותר ולקבל את הערות הציבור לגבי כוונה זו.

להלן נוסח טיוטת הצו המוצע:

טיוטת צו מטעם משרד הכלכלה והתעשייה:

טיוטת צו היבוא והיצוא (קבוצות יבוא), התש"ף - 2020

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2 ו-2א לפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט–1979[1] (להלן – הפקודה) ובהתייעצות עם הממונה על התקינה לעניין סעיפים 1(2) ו-2(א)(1)(ג), אני מצווה לאמור:

מיון טובין שחל עליהם תקן רשמי לקבוצות יבוא

1. טובין שלגביהם חלה חובת התאמה לדרישות תקן רשמי, בהתאם להוראות חוק התקנים, התשי"ג–1953[2], ימוינו בהתאם לשיוך התקן שאליו נדרשים להתאים, לארבע קבוצות, שלפיהן ייקבעו התנאים שנדרשים להתקיים לגבי הטובין לשם קבלת אישור עמידה בדרישות הממונה (בצו זה – קבוצות יבוא), כמפורט להלן:

(1) קבוצת יבוא מספר 1 – התנאים לקבלת אישור עמידה בדרישות הממונה לטובין שבמשלוח השייכים לקבוצה זו, הם קבלת אישור דגם ואישור משלוח;

(2) קבוצת יבוא מספר 2 – התנאים לקבלת אישור עמידה בדרישות הממונה לטובין שבמשלוח השייכים לקבוצה זו, הם כמפורט להלן:

(א) אישור דגם;

(ב) היבואן הגיש לממונה על התקינה הצהרה בדבר התאמת הטובין שבמשלוח לדרישות התקן הרשמי שחל עליהם וכן הצהרה כי הטובין שבמשלוח תואמים את הדגם שנבדק וקיבל אישור דגם כאמור בפסקת משנה (א), הכל לפי הוראות הפקודה והוראות הממונה על התקינה שנקבעו לפיה;

(3) קבוצת יבוא מספר 3 – התנאי לקבלת אישור עמידה בדרישות הממונה לטובין שבמשלוח השייכים לקבוצה זו, הוא הגשת הצהרה בדבר התאמת הטובין שבמשלוח לדרישת התקן הרשמי שחל עליהם;

(4) קבוצת יבוא מספר 4 - טובין המיועדים במהותם לשימוש בתעשייה בלבד, שהשחרור שלהם לא יהיה מותנה בקבלת אישור ת"ר כהגדרתו בתוספת השנייה לצו יבוא חופשי, התשע"ד–2014 (להלן – צו יבוא חופשי) ויינתן לגביהם היתר מראש לפי סעיף2(ג)(2) לצו יבוא חופשי.

שיוך תקנים רשמיים לקבוצות יבוא ופרסומם

2. (א) התקנים ישויכו לקבוצות יבוא, לפי הוראות אלה:

[1] דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625; ס"ח התשע"ד, עמ' 20; התשע"ז, עמ' 187.
[2] ס"ח התשי"ג, עמ' 30.

(1) תקן רשמי ישויך לקבוצת יבוא מספר 3, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:

(א) נקבע בתוספת הראשונה, בכפוף לאמור בסעיף 2א(ד) לפקודה, כי התקן ישויך לקבוצת יבוא מספר 1;

(ב) לפי הוראות הממונה בתוקף סמכותו לפי סעיף 2א(ח)(1) לפקודה, אשר פורסמו ברשומות, שויך תקן, שטרם חלפה שנה ממועד הכניסה לתוקף של אכרזתו הראשונה (להלן – מועד האכרזה), לקבוצת יבוא מספר 1;

(ג) בכפוף להוראות סעיף 2א(ג), (ד) או (ח)(2) לפקודה, נקבע בתוספת השנייה כי התקן ישויך לקבוצת יבוא מספר 2.

(2) תקן רשמי ששויך לקבוצת יבוא מספר 1 לפי הוראות הממונה בהתאם להוראות פסקה (1)(ב), בתום שנה ממועד אכרזתו ישויך לקבוצת יבוא מספר 3, אלא אם כן נקבע לגביו אחרת בתוספת הראשונה או השנייה לפי פסקה(1)(א) או (ג), לפי העניין; הודעה על שיוכו של תקן לקבוצת יבוא מספר 3 לפי הוראות פסקה זו, תפורסם באתר המשרד;

(3) תקן רשמי ששויך לקבוצת יבוא מספר 1 או לקבוצת יבוא מספר 2 לפי הוראות פסקה (1), ישונה שיוכו לקבוצת יבוא מספר 3 אם נקבע כך בתוספת השלישית; הוראות פסקה זו חלות גם על תקן רשמי ששויך לקבוצת יבוא מספר 1 לפי הוראות הממונה בהתאם להוראות פסקה 1(א), וטרם חלפה שנה ממועד אכרזתו.

(ב) הרשימה המלאה והעדכנית של התקנים הרשמיים לפי שיוכם לקבוצות היבוא תתפרסם באתר המשרד ותעודכן מזמן לזמן.

שיוך תקן לקבוצת יבוא מספר 4

3. על אף האמור בסעיף 2, תקן רשמי הנוגע לסוג טובין העומדים בתנאים הקבועים בסעיף 1(4), שנכלל בתוספת הרביעית, ישויך לקבוצת יבוא מספר 4, כל עוד לא נקבע לגביו אחרת.

קביעה על שינוי שיוך תקן רשמי

4. (א) בטרם קביעה על שינוי שיוך תקן רשמי לפי סעיף 2(א)(1) או (3) או לפי סעיף 3, יפרסם הממונה הודעה על הכוונה לקבוע את שינוי השיוך באתר האינטרנט של המשרד; הודעה כאמור תפורסם עד 30 ימים לפני פרסום הקביעה על שינוי השיוך בתוספת המתאימה לפי סעיף 2(א), אלא אם כן החליט השר או הממונה אחרת לגבי שיוכו של תקן מסוים, בשל צורך חיוני לשינוי מהיר או דחיפות רבה.

(ב) הממונה יודיע על פרסום ההודעה כאמור בתקנת משנה (א) לשרי הממשלה, ובכללם לשר הממונה כמשמעותו בסעיף 8(ד) לחוק התקנים, וליבואנים הרשומים; נוסף על האמור, הממונה יודיע לפי תקנת משנה זו גם לגופים המפורטים להלן, ובלבד שאותם גופים הודיעו לממונה על נציג מטעמם שיהיה מוסמך לקבל את ההודעה:

(1) איגוד לשכות המסחר;

(2) התאחדות התעשיינים בישראל;

(3) ארגוני הצרכנים כהגדרתם בסעיף 31(ג) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א–1981[3].

(ג) שינוי שיוך של תקן רשמי ייכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום פרסום הקביעה על שינוי השיוך בתוספת המתאימה לפי סעיף 2(א), אלא אם כן החליט השר או הממונה כי שינוי השיוך ייכנס לתוקף במועד מאוחר יותר או מוקדם יותר, בשל צורך בתקופת היערכות ארוכה יותר או בשל צורך חיוני לשינוי מהיר או דחיפות רבה, לפי העניין.

הוראת מעבר

5. התקנים המפורטים בתוספת הראשונה, בתוספת השנייה, בתוספת השלישית או בתוספת הרביעית, ביום תחילתן של תקנות אלה, ישויכו לקבוצת יבוא מספר 1, קבוצת יבוא מספר 2, קבוצת יבוא מספר 3 או קבוצת יבוא מספר 4, לפי העניין, מבלי שיחולו על אותו שיוך הוראות סעיף 4.

תוספת ראשונה

(סעיף 2(א)(1)(א))

התקנים המפורטים להלן משויכים לקבוצת יבוא מספר 1:

הערה: פירוט התקנים הכולל: מספר התקן; שם התקן; קבוצת היבוא אליה הוא משוייך כיום וקבוצת היבוא אליה מוצע לשייך אותו בצו זה, מופיע בטבלה המצורפת לטיוטת צו זו.

תוספת שניה

(סעיף 2(א)(1)(ג))

[3] ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

התקנים המפורטים להלן משויכים לקבוצת יבוא מספר 2:

הערה: פירוט התקנים הכולל: מספר התקן; שם התקן; קבוצת היבוא אליה הוא משוייך כיום וקבוצת היבוא אליה מוצע לשייך אותו בצו זה, מופיע בטבלה המצורפת המצורף לטיוטת צו זו.

תוספת שלישית

(סעיף 2(א)(3))

התקנים המפורטים להלן משויכים לקבוצת יבוא מספר 3:

הערה: פירוט התקנים הכולל: מספר התקן; שם התקן; קבוצת היבוא אליה הוא משוייך כיום וקבוצת היבוא אליה מוצע לשייך אותו בצו זה, מופיע בטבלה המצורפת המצורף לטיוטת צו זו.

תוספת רביעית

(סעיף 3)

התקנים המפורטים להלן משויכים לקבוצת יבוא מספר 4:

הערה: פירוט התקנים הכולל: מספר התקן; שם התקן; קבוצת היבוא אליה הוא משוייך כיום וקבוצת היבוא אליה מוצע לשייך אותו בצו זה, מופיע בטבלה המצורפת המצורף לטיוטת צו זו.

___ ב_____ התש"ף (___ ב_____ 2020)

(חמ ___5762 - 3)

_____

עמיר פרץ

שר הכלכלה והתעשייה

דברי הסבר

סעיף 2 לפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן – הפקודה), מקנה לשר הכלכלה והתעשייה את הסמכות להסדיר את תחום ייבוא טובין לישראל ולשם כך: "לקבוע בצו הוראות שייראו לו מועילות לאיסור או להסדרה של ייבוא טובין ... דרך כלל או לסוגי עניינים מפורשים, ובכפוף לחריגים שייקבעו בצו או מכוחו; צו כאמור (להלן – צו פיקוח) יכול להיות כללי או מסויג, הכל לפי מבחנים שייראו לשר בנסיבות הענין".

בהמשך הפקודה, בסעיף 2א, נקבע כי מבלי לגרוע מכלליות הוראות סעיף 2 כאמור, הוראות שיקבע השר יחילו סוגי דרישות שונות על סוגי טובין שונים שחל עליהם תקן רשמי. סוגי הדרישות הם כפועל יוצא ממדיניות ניהול הסיכונים שתיערך.

נזכיר כי בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1341 מיום 27.01.2002 בדבר הקמת ועדה מקצועית שתבחן את נושא בדיקות התקינה של טובין מיובאים, אימצה הממשלה את מסקנות הועדה בהחלטת מס' 1782 מיום 04.04.2004, והחליטה להטיל על שר התעשייה המסחר והתעסוקה לפעול להקלה בבדיקות התקינה ביבוא, **בכפוף להגברת רמת הבקרה והאכיפה**. אחד הצעדים שהועדה הציעה לנקוט בו והממשלה אימצה את המלצתה הוא קביעת מדרג של ארבע רמות בדיקה ביבוא לקבוצות טובין שחל עליהם תקן רשמי, לפי רמת סיכון יחסי שטמונה בהן לבריאות ובטיחות הציבור או לפי השפעתן על איכות הסביבה.

בהתאם, בשנת 2005, נקבעו על ידי הממונה על התקינה דאז, הוראות בהן פורט מדרג של 4 קבוצות יבוא, בהתאם לדרישות החלות על כל קבוצה.

בהמשך, בשנת 2013, תוקנה פקודת היבוא והיצוא, תיקון מס' 2 לפקודה, כך שעל יבוא טובין מסוימים תחול חובה להגשת תצהירים בדבר התאמתם לדרישות התקן הרשמי החל עליהם. יובהר כי בתיקון האחרון של הפקודה, תיקון מס' 3 לפקודה, הוחלפה הדרישה לתצהיר בדרישה להצהרה, בנוסח ובצירוף המסמכים כנדרש.

בעקבות תיקון החקיקה האחרון של הפקודה, תיקון מס' 3, הממונה על התקינה פרסם "הנחיות והוראות לעניין יבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי" וגם בהנחיות אלה מופיע המדרג.

כפי שנאמר לעיל, מדיניות הממשלה כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטותיה[4], ושינויי החקיקה שבאו בעקבותיה, שואפים להפחית את החסמים ביבוא טובין לישראל, על מנת לעודד תחרות וכך להפחית את יוקר המחיה. מכאן, נוצר ההכרח לייצר משטר בדיקות **שמאזן באופן מיטבי בין מדיניות הממשלה - להקל על יבוא טובין - ובין חובת הממונה על התקינה לאכוף את דרישות התקנים הרשמיים, תוך שמירה על בריאות ובטיחות הציבור וכן על איכות הסביבה**.

על כן, ובהמשך לבחינת חלופות שבוצעה כפי שבא לידי ביטוי בטיוטת מסמך RIA של משרד הכלכלה במשותף עם אגף התקציבים, שר הכלכלה והתעשייה החליט לפרסם טיוטת צו זו, בה מוצע כי יועברו כ-150 תקנים רשמיים מקבוצה 1 לקבוצות 2 ו-3. החלטה זו מבוססת על המלצת הממונה על התקינה לאחר שבוצעה על ידו עבודה מקצועית, אשר כללה תהליך ניהול סיכונים מחושב ובחינת ההשלכות של

[4] וראו החלטות ממשלה 1857, 2318, 2118, 4398 ו-2754.

החלטה זו. **לפי ה-RIA חלופה זו מגלמת חיסכון בעלויות בכ-400 מיליון ₪ בשנה**[5], אולם יישומה מותנה בתוספת משמעותית לכוח האכיפה הקיים במינהל התקינה, ובחינת משמעויות נוספות בכדי לאפשר באופן אמיתי את העברת משקל האכיפה של האמור בחוק התקנים ובפקודה משלב היבוא לשלב האכיפה בשווקים, כפי שמפורט בדו"ח ה-RIA. **כניסת הצו לתוקף תיקבע בהתאם לכל המשמעויות האמורות.**

יוסבר כי כיוון שלשון הפקודה קובע כי הסמכות לקביעת ההוראות להסדרת תחום היבוא היא של השר ויש לעשות זאת בצו (סעיף 2 לפקודה) וכן כי הסמכויות לקביעת חובה להמצאת בדיקות מעבדה על התאמה לדרישות התקן ביבוא, או קביעת הדרישה להצהרה, גם הן קנויות לשר (סעיפים 2א(ד) ו-(ח) לפקודה), מדובר בהוראות שהן באופיין תקנות בנות פועל תחיקתי ולכן מוצע להתקין צו זה.

להלן פירוט הסבר הסעיפים:

סעיף 1 מסביר את מדרג ארבע רמות הבדיקה ובהתאמה את חלוקת הקבוצות, לפי רמת הסיכון הטמונה בטובין. הסעיפים הקטנים מפרטים את משטרי הבדיקות ותנאי השחרור של הטובין בכל אחת מהקבוצות:

קבוצה 1 – טובין שרמת הסיכון היחסית בהם הגבוהה ביותר ולכן יידרשו שני תנאים: אישור דגם (אישור מעבדת בדיקה) ואישור משלוח (אישור כי המוצר הנדגם מכל משלוח, עומד בתקן וזהה ליתר המוצרים שבאותו המשלוח).

קבוצה 2 – טובין שרמת הסיכון היחסית בהם בינונית ולכן יידרשו שני תנאים: האחד אישור דגם, שהוזכר לעיל. השני – הצהרה כי הטובין באותו המשלוח עומדים בדרישות התקן ותואמים את הדגם שנבדק וקיבל אישור מעבדה על כך.

קבוצה 3 – טובין שרמת הסיכון היחסית בהם נמוכה יותר ולשם כך מקלים ביותר עם היבואן והתנאי היחיד שנדרש הוא הצהרה כי הטובין שבמשלוח מתאימים לתקן הרשמי החל עליהם.

לקבוצה 2 ו-3 קיים נספח הצהרה לחתימת היבואן. מדובר באותו טופס הצהרה, אך ישנו הבדל בין הקבוצות לעניין נוסח ההצהרה ועל כך הפירוט בין הסעיפים מותאם לכל קבוצה בנפרד.

קבוצה 4 – מדובר בטובין שמיובאים לתעשייה בלבד ולגביהם יינתן פטור מראש מעמידה בתקן רשמי. זאת כיוון שהטובין מיועדים לשימוש התעשייה ואינם עוברים לשימוש הצרכן כפי שהם.

סעיף 2 מציין את ברירת המחדל על פי הפקודה, הקובעת כי תקן חדש שנולד ישויך לקבוצה מספר 3 (המקלה ביותר) ומפרט את המצבים בהם השר או הממונה רשאים לשייך את התקן לקבוצה אחרת:

1. השר רשאי לקבוע כי התקן ישויך לקבוצה 1 או 2, לאחר שקיבל הודעה מהממונה על המלצתו לעשות כן, ואז התקן יופיע בתוספת הראשונה או השניה;
2. בתקופה של שנה מיום אכרזתו של תקן כתקן רשמי, רשאי הממונה להודיע על שיוכו של תקן לקבוצה 1. הודעה זו של הממונה תתפרסם ברשומות ותוקפה עד שנה מיום קביעת התקן כתקן רשמי; במקרה זה, לאחר שנה כאמור, התקן ישויך אוטומטית לקבוצה 3 אלא אם קבע השר כי יש לשייכו לקבוצה 1 או 2 והדבר פורסם בתוספות. יצוין כי במידה והשר לא קבע שינוי שיוך של התקן, בתום השנה התקן ישויך לקבוצה 3 והדבר יתפרסם רק באתר המשרד.

[5] היות ומאז ביצוע ה-RIA חלו שינויים במאגר התקנים הרשמיים ובנוסף מאחר והוחלט לא לשנות את סיווגי מוצרי התינוקות והילדים, ישנה שונות מסוימת בין הנתונים שב-RIA לבין הנתונים שבדברי הסבר אלו ובטבלה.

3. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, הודגש כי רשאי השר בכל עת להודיע על שינוי שיוך קבוצה של תקן לכל אחת מקבוצות היבוא 1, 2, 3 או 4.

סעיף 3 מסביר כי תקנים השייכים לקבוצה 4 המיועדים לתעשייה בלבד, ישויכו לקבוצה זו כל עוד לא נקבע לגבם אחרת.

סעיף 4 מפרט את הליך הקביעה על שינוי השיוך, מועד פרסום ההודעה על הכוונה לשייך, מועד הכניסה לתוקף וכן את האמצעים בהם מתפרסמות ההודעות (אתר האינטרנט ודיוור ישיר לגורמים הרלוונטים). בנוסף, קיימת אפשרות לפרסום ההודעה ללא עמידה במועדים שנקבעו בשל צורך חיוני לשינוי מהיר ובשל דחיפות רבה.

כאמור לעיל, מועד הכניסה לתוקף של צו זה, יקבע לאחר קבלת הערות הציבור ובהתחשב בכלל המשמעויות שיוצגו ויבחנו, ובכפוף לכך שיהיו לממונה על התקינה המשאבים הנחוצים לבצע הגברת פיקוח ואכיפה בשווקים. אפשרי שהמועדים שייקבעו יהיו מדורגים בהתייחס לתקנים עצמם.

ההודעה על שיוך התקנים לתוספות במצבים בהם השר קובע את שיוך התקנים לקבוצות היבוא תתפרסם ברשומות. יובהר כי במצב של ברירת מחדל, בו תקן פורסם לראשונה כרשמי ולכן ישויך אוטומטית לקבוצה 3, אלא אם נקבע אחרת, העדכון יופיע באתר המשרד. בנוסף, כאמור, תקן בשנה הראשונה לאכרזתו כרשמי, אשר שונה שיוכו על ידי הממונה ובתום השנה חוזר לברירת המחדל של קבוצה 3, יעודכן רק באתר המשרד.
לכן, נקבע בסעיף 2(ב) כי הרשימה המלאה והעדכנית של התקנים הרשמיים לפי שיוכם לקבוצות תימצא באתר המשרד.

הערה: בשלב זה מצורפת טבלה המבהירה את המצב לעניין כל תקן – באיזו קבוצה הוא מצוי ביום פרסום טיוטה זו ולאיזו קבוצה מוצע להעבירו. עם סיום הליך ההיוועצות ובטרם חתימה על הצו, יעודכנו התוספות באופן שיהיה ברור איזה תקן מצוי באיזו קבוצת יבוא.

מצ"ב דו"ח ה- RIA והטבלה כאמור:

סיווג קבוצות יבוא.docx

דוח הערכת השפעות זה בקבוצות ייבוא.pdf